

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1A. Forradalmi naptár

A francia forradalmi naptár, más néven: köztársasági naptár az 1789. évi francia forradalmat követően, 1793. november 24-től volt használatos 1805. szeptember 9-ig.

Ebben a feladatban egy cikket kell elkészítenie a francia forradalmi naptárról – kiegészítve egy függelékkal az őszi napéjegyenlőségről – az alábbi leírásnak és a mintának megfelelően. Ehhez használja fel a *francia.txt* UTF-8 kódolású szöveges állományt, valamint a *szobor.jpg* az *ora.jpg*, illetve a *nyari.png*, és az *oszi.png* nevű képeket!

- Az *oszi.png* kép bal oldalán a Nap által megvilágított területet a *nyari.png* képhez hasonlóan színezza RGB(255, 238, 127) kódú sárga színűre! A képet mentse *oszi1.png* néven!
- Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével a *forradalmi_naptar* nevű dokumentumot és mentse el azt a program alapértelmezett formátumában! Olvassa be a dokumentumba ékezet helyesen a *francia.txt* szöveges állomány tartalmát!
- A dokumentum legyen álló tájolású és A4-es lapméretű! Az alsó és a felső margót állítsa 3,2 cm-re, a bal és a jobb margót pedig 2,4 cm-re!
- Formázza meg a teljes beolvasott szöveget 12 pontos betűméretű Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípussal! Állítson be egyszeres sorközt, a bekezdések előtt 0 pontos, a bekezdések után 3 pontos térközt, és 0,8 cm-es első sor behúzást! A bekezdések legyenek sorkizártak! (Ezeket a beállításokat egyes szövegrészek esetén a feladat további előírásai módosíthatják.)
- Alkalmazza a dokumentum szövegére a *Címsor 1*, *Címsor 2* és *Címsor 3* stílusokat a jobb oldali ábrán szereplő tagolásnak megfelelően (balról jobbra: *Címsor 1*, *Címsor 2*, *Címsor 3*)!
- Módosítsa az alkalmazott stílusokat az alábbi leírásnak megfelelően:

Francia forradalmi naptár	
Megalkotása és bevezetése	
Felépítése	
A szökőévek	
A hónapok	
A dekádok	
A napok	
Érdekességek	
Függelék: Napforduló és napéjegyenlőség	
Nyári napforduló	
Őszi napéjegyenlőség	

stílus	karakterformátum	bekezdésformátum
Címsor 1	Arial (Nimbus Sans), 24 pontos, félkövér, sötétvörös, például RGB(192, 0, 0) kódú színű	előtte 0 pontos, utána 42 pontos térköz, 0 cm-es első sor behúzás
Címsor 2	Arial (Nimbus Sans), 18 pontos, félkövér, dőlt, sötétvörös színű	előtte 24 pontos, utána 18 pontos térköz, első sor behúzás 0 cm, egy oldalra kerül a következő bekezdéssel
Címsor 3	Arial (Nimbus Sans), 14 pontos, félkövér, kiskapitális sötétvörös színű	előtte 18 pontos, utána 12 pontos térköz, első sor behúzás 0 cm, egy oldalra kerül a következő bekezdéssel

- Hozzon létre egy új bekezdésstílust a *Normál (Alapértelmezett)* stílusra alapozva *bevezetés* néven a következő beállításokkal! A bekezdés betűtípusa legyen Times New Roman (Nimbus Roman), betűstílusa dőlt, betűmérete 12 pontos! A bekezdések igazítása legyen sorkizárt, bal behúzása 2 cm, az első sor behúzása 0 cm! A szöveget bal oldalon szegélyezze sötétszürke színű, az alapértelmezettnél vastagabb vonal!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Formázza meg *bevezetés* stílussal a főcím utáni bekezdést, valamint a Függelék első bekezdését!
9. A „**Felépítése**” címsor utáni második bekezdésben található „**ősz** napéjegylenlőség” kifejezéshez illessze be lábjegyzetként a „Részletesebben a függelékben” szöveget! A lábjegyzet-hivatkozás szimbóluma „*” karakter legyen!
10. „**A hónapok**” című részben a 3-15. bekezdés szövegét alakítsa 4 oszlopos táblázattá! A táblázatot formázza meg az alábbiak szerint:
 - a. A táblázatban alkalmazzon Arial (Nimbus Sans) betűtípust, 9 pontos betűméretben, az első sorban félkövér betűstílussal!
 - b. A táblázat bekezdései előtt és után alkalmazzon 3 pontos térközt, továbbá a bekezdések első sorának behúzása legyen 0 cm!
 - c. A cellák tartalmát igazítsa balra, és a táblázatot szegélyezze belül vékony, kívül vastag vonallal!
 - d. Az első sor háttere legyen sötétvörös, betűszíne fehér, a táblázat többi részén a sorok háttere felváltva fehér és világos narancs például RGB(251, 228, 213) kódú színnel jelenjen meg!
 - e. Állítsa be az oszlopok szélességét úgy, hogy minden cella tartalma egysoros legyen!
11. A „**Felépítése**” cím alatti részben a 2-6. bekezdést alakítsa felsorolássá, a felsorolást jelző szimbólum a kettőskereszt „#” jel legyen sötétvörös színben!
12. „**A napok**” című rész utolsó 6 bekezdésében a napok elnevezését („**Erkölc**s napja” ... „**Forradalom** napja”) alakítsa számozott listává, a bekezdések sorszáma legyen félkövér betűstílusú, sötétvörös betűszínű!
13. A teljes dokumentumban alkalmazzon elválasztást! Gondoskodjon arról, hogy a függelék új oldalra kerüljön!
14. A dokumentum élőlábában bal oldalra szúrja be a „**Francia forradalmi naptár**” szöveget, az oldalszám pedig a jobb margónál jelenjen meg!
15. Helyezze el az első oldalon a másodrendű cím alá – a mintának megfelelően – jobbra igazítva a *szobor.jpg* képet az oldalarány megtartásával 9 cm magasra átméretezve! A képet futtassa a szöveggel körbe, a kép és a szöveg távolsága a kép bal oldalán legyen 6 mm!
16. Illessze be az *ora.jpg* képet a mintának megfelelően az „**Érdekességek**” című részbe jobbra igazítva, az oldalarány megtartásával 6 cm szélességűre átméretezve! A kép alá középre igazítva írja be a „**Decimális óra**” ábraszöveget dőlt, fekete színű betűkkel!
17. Készítse el a függelék ábráit az alábbi leírásnak és mintának megfelelően:
 - a. Szúrja be a „**Nyári napforduló**” cím alá a *nyari.png* képet, igazítsa középre és méretezze arányosan 11 cm szélességűre!
 - b. Az *oszil.png* kép (ennek hiányában az *oszi.png* kép) az „**Ősz**i napéjegylenlőség” cím alatt jelenjen meg, arányosan 11 cm szélesre átméretezve, és középen!
 - c. A két képen a mintához hasonlóan szemléltesse a Nap sugarait három vékony fekete színű nyíllal! A képeken helyezze el „**A Nap sugarai**” szöveget, Arial (Nimbus Sans) betűtípussal, 10 pontos méretben a mintának megfelelően!

A feladathoz tartozó minták a következő két oldalon találhatóak.

35 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Minta a Forradalmi naptár feladathoz:

Francia forradalmi naptár

A francia forradalmi naptár, más néven: köztársasági naptár (calendrier républicain) az 1789. évi francia forradalmat követően, 1793. november 24-től volt használatos 1805. szeptember 9-ig. A forradalmi naptárt franciák naptára (calendrier des Français) néven is emlegetik.

Megalkotása és bevezetése

A francia forradalom világi állammá alakította át Franciaországot. A köztársasági naptár megalkotásának legfőbb célja az volt, hogy

ztesse a fergely-át, raci-seket és konventember lelet el-miást", ak tevőlte ki a. Az újrdódott,

a forra-tum is a forra-égül is 1792. szeptember 22-ét, a királyság eltörlésének át választotta, mivel ez a nap esillagászatilag is jelentős

év annak a napnak éjfélével kezdődött, amelyre a valós szervatóriumnál. Ezt aényt minden évben esillagászkö-zdet lehetett szeptember 22., 23., illetve 24. zmalatban. XIII. esztendő Gyümölcs hava 22-én (1805.

Felépítése

A naptár felépítési elve a következő:

- # A köztársasági naptár római számokkal jelzett évei az őszi napéjgyenlőség* idején kezdődtek, 12 harmincnapos hónapból álltak (360 nap).
- # A fennmaradó 5 pótnapot sans-culottides néven egy-egy erénynek szentelt ünnepként az év végére tettek, hogy az évet a napéjgyenlőséghez igazítsák (~365 nap).
- # Szökőévben az év végére helyezték 6. pótnap a forradalom ünnepe lett.
- # Egy hónap 3 tíznapos dekádból állt.
- # Egy nap 10 decimális órából, egy óra 100 decimális percből, egy perc pedig 100 decimális másodperciből állt, melyet további tízzel osztható részekre lehetett bontani addig „a legkisebb részig, amely a természet szabadságát elhagyja”.

A SZÖKŐÉVEK

A köztársasági naptár szerint szökőév volt az a év, amelyben a hatodik pótnapot is beillesztették, melyet a tavaszi napéjgyenlőség után, az első szökőnap után, a negyedik pótnap után helyezték el.

A naptárt a XIV. évben eltörölték, ezért esélytelen volt a folytatódott volna, főleg amiatt, mert a 6. nap a forradalom ünnepe lett. Három feltételezés vitatkozik egymással:

Egyesek szerint a szökőévek négyévente fordultak meg (1793. november 24. és 1794. május 10. között).

Mások szerint a szökőévet eltolták volna kezdve minden szökőév száma osztható lett volna 5-nel, ami azt jelentené, hogy a Gergely-naptárhoz képest a köznapi név szerint a szökőévek helyett – csupán négy évben fordultak meg.

A harmadik vélemény szerint a szökőévek fordultak meg minden év szeptember havának 1. napja az őszi napéjgyenlőség után.

A HÓNAPOK

A hónapok elnevezésére először erkölcsi jellegű neveket javasoltak (pl. Virtü, Méretesség, Munka, Vélemény, Jutalmazás, Forradalom), azonban a Konvent az elképzelést elvetve a Gergely-naptárhoz hasonlóan a római istenekről vett nevekhez fordult. A köztársasági naptárban a hónapok elnevezését az 1793. október 24-én elfogadott alkotmány 11. cikkelye szabta meg, amelyben az egyes évszakok azonos végződésű névként szerepeltek, vagy a paraszti élet fontosabb eseményeire utaltak, vagy a paraszti élet fontosabb eseményeire utaltak.

* Részletesebben a függelékben.

Francia forradalmi naptár

Noha a köztársasági naptárt eredetileg egyetemes naptárnak szánták, túlságosan „franciásra” sikeredett, hiszen csak Franciaország viszonyait vette figyelembe, és már a tengerentúli francia területeken is abszurdnak számított.

Elnevezés	Elnevezés eredete	Magyar neve	Kezdetek (Gergely-naptár)
Vendémiaire	latin, vindemia, „szüret”	Szüret hava	szeptember 22., 23., 24.
Brumaire	francia, brume, „párásosság, ködfátyol”	Kod hava	október 22., 23., 24.
Frimaire	francia, frimas, „kódos hideg idő”	Dér hava	november 21., 22., 23.
Nivôse	latin, Nivovus, „havas”	Hó hava	december 21., 22., 23.
Pluviôse	latin, pluviosus, „esős”	Eső hava	január 20., 21., 22.
Ventôse	latin, ventosus, „szeles”	Szél hava	február 19., 20., 21.
Germinal	latin, germen, „csira, hajtás”	Sarjadás hava	március 21., 22.
Floréal	latin, flor, „virág”	Virágzás hava	április 20., 21.
Prairial	francia, prairie, „rét, mező”	Rét hava	május 20., 21.
Messidor	latin, messis, „arat”	Aratás hava	június 19., 20.
Thermidor	görög, thermos, „forró, meleg”	Hőség hava	július 19., 20.
Fructidor	a latin fructus, „gyümölcs” szóból	Gyümölcs hava	augusztus 18., 19.

A DEKÁDOK

A hónapok hetek helyett 3 dekádra lettek felosztva, melyen belül a napok sorszámot kaptak: Primidi, Duodi, Tridi, Quartidi, Quintidi, Sextidi, Septidi, Octidi, Nonidi, Decadi.

A dekad első kilenc napja munkanap volt, a Decadi pedig ünnepnap. Az igazsághoz tartozik, hogy a hónap ilyenfajta felosztása a köznép körében egyáltalán nem aratott sikert, mivel a hagyományosan hét naponkénti ünnapi pihenő helyett, tíznaponként jutottak szabadnaphoz.

A NAPOK

A mártír keresztény szentek emlékével, az Úr pihenőnapjával és az egyházi ünnepekkel való végleges szakítás, valamint egy praktikus földművelési naptár létrehozása érdekében a napoknak ugyancsak a vidéki élethez kötődő elnevezést adtak. A dekadok 5. napja haszonállatokról, a 10. napja mezőgazdasági eszközökről, a többi növényekről kapta a nevét. A Szüret hava első dekádjában például a következő napokból állt: szőlő, sáfrány, gesztenye, kikerics, ló, nebanesvirág, sárgarépa, bársonyvirág, paszternák, kád.

Az év végére tett „köztársasági ünnepnapok” erkölcsi jellegű neveket kaptak:

1. Erkölcs napja (Jour de la Vertu)
2. Tehetség napja (Jour du Génie)
3. Munka napja (Jour du Travail)
4. Vélemény napja (Jour de l'Opinion)
5. Jutalmazások napja (Jour des Récompenses)
6. Forradalom napja (Jour de la Révolution) (csak a szökőévekben)

Francia forradalmi naptár

3

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Minta a Forradalmi naptár feladathoz:

ÉRDEKESÉGEK

A köztársasági naptár holdkörökön alapuló 30 napos hónapjai, valamint az évet kiegészítő pótnapok nem először fordultak elő a naptárkészítés történetében. Ugyanezt az elvet követi az ókori egyiptomi naptár is, melyet a kopt keresztények a mai napig használnak (kopt naptár).

A magyar nyelvújítás idején Barczafalvi Szabó Dávid (1752?-1828) a francia köztársasági naptár hónapneveit vette alapul a magyarításához: mustonos, gémberes, fagyláros, zúzoros, enyheges, olvanos, nyilonos, zöldönös, termenes, halászos, hévenes, gyümölcsönös.

Példa egy keltezés francia köztársasági naptár szerinti leírására. 2005. október 18. leírása a köztársasági naptár szerint:

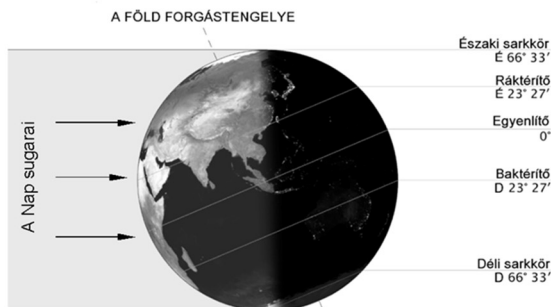
CCXIV. esztendő Szüret hava padlizzsán napja,
CCXIV. esztendő Szüret hava 3. dekad 6. napja, vagy
CCXIV. esztendő Szüret hava 26.

Decimális óra

északkeleten kel és eszaknyugaton nyugszik. A tavaszi és őszi napéjegyenlőség napján a Nap félúton kel a két szélső pont között: éppen keleten kel és pontosan nyugaton nyugszik.

NYÁRI NAPFORDULÓ

ŐSZI NAPÉJEGYENLŐSÉG

